

ویژگی‌های پاسخ مناسب به نیازهای فراطبیعی انسان:

- (الف) کاملاً درست و قابل اعتماد باشد. (حرف الف)
- (ب) همه جانبه باشد. (حرف ب)
- انسان محدودیت و پاسخ‌های بی‌سار دارد
- انسان دارای ابعاد مختلف جسمی و روحی، و در واقعیت است

عمر دو بایست در این روزگار

مرد خردمند هنر پیشه را

با دگری تجربه بردن به کار
بار دوم تجربه به کار بستن

تا به یکی تجربه آموختن
یک بار زندگی بزرگبختی

ویژگی‌های پاسخ دهنده به این نیازها

- (۱) آگاهی کامل از خلقت انسان، جایگاه او در نظام هستی، ابعاد دقیق و ظریف روحی و جسمی و نیز فردی و اجتماعی او.

- (۲) علم نسبت به سرنوشت انسان ها پس از مرگ

شیوه هدایت خداوند

کار بهوده و عبث نمی‌کنند

خداوند جهان آفریدگاری حکیم است؛ یعنی هر مخلوقی را برای هدفی معین خلق می‌کند و برای رسیدن به آن هدف، او را هدایت و راهنمایی می‌فرماید. پس هدایت یک اصل عام و همگانی در نظام خلقت است.

قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَى كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدَى

هدایت هر موجود مناسب با ویژگی‌های آن موجود

عقل
اختیار

انسان دارای تفاوت
دو بال هدایت انسان
عقل (تفکر)
دعوی (پیامبرانی)

امام کاظم (ع) (به شاگرد خود هشام بن حکم): ای هشام، خداوند رسولانش را به سوی بندگان نفرستاد، جز برای آنکه بندگان در پیام الهی تعقل کنند. کسانی این پیام را بهتر می‌پذیرند که از معرفت بیشتری برخوردار باشند و آنان که در تفکر و تعقل برترند نسبت به فرمان‌های الهی داناترند و آن کس که عقلش کامل‌تر است رتبه‌اش در دنیا و آخرت بالاتر است.

استجبوا لله وللا رسول ...
والعقر ... رالا الذين آمنوا ...

هدایت قرآنی / کسوف راه درست زندگی

جمع رسول

(أَلَا حُبَّ بِلَادِهِمْ بِرَسُولِهِمْ)

هدف از ارسال پیامبران - بستن راه پلایه جویی
برای مردم!

رُسُلًا مَبْشُرِينَ وَ مُنْذِرِينَ لِّئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ ...

(+)

(-)

(+)

هدف

همانا ما این کتاب را به حق برای مردم بر تو نازل کردیم. پس هر که هدایت یافت، خودش سود کرده و هر که گمراه شد، تنها به زیان خود عمل کرده است و تو وکیل و مدافع آنها نیستی.

(-)

مسئولیت پذیر

اختیار انسان

رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَ مُنْذِرِينَ لِّئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ ...

همانا ما این کتاب را به حق برای مردم بر تو نازل کردیم. پس هر که هدایت یافت، خودش سود کرده و هر که گمراه شد، تنها به زیان خود عمل کرده است و تو وکیل و مدافع آنها نیستی.

درس > دهم

تداوم همدایت

آیات قرآن کریم:

و مدت این

نکته: از اول تا آخر = اسلام

محرر

- «خداوند از دین، همان را برایتان بیان کرد که نوح را بدان سفارش نمود و آنچه را ما به تو وحی کردیم و به ابراهیم و موسی و عیسی توصیه نمودیم، این بود که دین را به پا دارید، و در آن تفرقه نکنید.» ۲
- «قطعا دین نزد خداوند، اسلام است و اهل کتاب در آن مخالفت نپیمودند مگر پس از آنکه به حقانیت آن آگاه شدند، آن هم به دلیل رشک و حسدی که میان آنان وجود داشت.»
- «[این دین] آیین پدران ابراهیم است و او شما را از پیش مسلمان نامید.»
- «ابراهیم نه یهودی بود و نه مسیحی؛ بلکه یکتاپرست (حق گرا) و مسلمان بود.»

مأموریت مشرک با هر ان

(یهود یا مسیحی)

عدت / عامل / سبب / اراده / سرچشمه / فاستگاه / شریک

فطرت مشترک، منشأ دین واحد

فطرت: نوع خاص آفرینش.

ویژگی‌های فطری مشترک تمامی انسان‌ها:

استعداد تفکر و قدرت اختیار - تمایل به فضیلت‌های اخلاقی‌هی و بیزاری از رذائل اخلاقی -
علاقه به زیبایی‌ها، خوبی‌ها و کمالات نامحدود - گریزان از فنا و نابودی و در جست و جوی زندگی
جاودانه.

دین واحد

اجزاء برنامه الهی:

(۱) در حیطه اعتقاد به: (الف) توحید - (ب) نبوت - (ج) معاد - (د) عدالت

(۲) در حیطه عمل: (الف) انجام واجبات دین و ترک حرام‌های آن (ب) کسب فضائل اخلاقی و

دوری از رذائل اخلاقی (ج) برپایی جامعه‌ای دینی بر اساس عدالت

دین واحد نیست
فطرت مشترک
معلول / پیامد / دگرگو / مسو. / اثره / بازتاب / مشروط

انسان

نباید

باید

باور رانده به

رفتار (زندگی)

بُرت

- علل فرستادن پیامبران متعدد

(1) **استمرار و پیوستگی** در دعوت: لازمه ی ماندگاری یک پیام، **تبلیغ دائمی و مستمر** آن است.

(۲) **رشد تدریجی** سطح فکر مردم: رشد تدریجی فکر و اندیشه و امور مربوط به آن، مانند دانش و فرهنگ سبب بیان اصول ثابت دین الهی در خور فهم و اندیشه انسان های دوران خود و سخن گفتن متناسب با درک آنان شد.

پیامبر اکرم (ص): اَنَا مَعَاشِرَ الْأَنْبِيَاءِ أُمِرْنَا أَنْ نَكَلِّمَ النَّاسَ عَلَى قَدْرِ عُقُولِهِمْ

①

کلمه زیاد کردن مخاطب نوشتن

(۳) **تخریف** تعلیمات پیامبر پیشین: ابتدایی بودن سطح فرهنگ و زندگی اجتماعی و عدم توسعه ی کتابت عامل فراموش شدن **تدریجی** تعلیمات انبیا یا تغییر کلی آن به گونه ای که با اصل آن متفاوت می شد، می باشد.

②

- علل وجود ادیان مختلف

- و ما مُحَمَّدًا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ

- اَنَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَ النَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ

مختار اصل آریان یک است فقط برخی تفاوت هادر

وحدت ادیان و پیامبران
نیاز روزگار جا
برخی احکام فرعی دارند

قرآن کریم منشأ اصلی اختلافات و چند دینی را آن دسته از رهبران دینی می‌داند که به خاطر حفظ منافع دنیوی (ثروت و قدرت) پیامبر جدید را انکار می‌کردند و منشأ اصلی اختلاف در ادیان الهی می‌شدند.

رسول - محمد

درس سوم

آخرین پیامبر

وَ لَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَ خَاتَمُ النَّبِيِّينَ ﴿۱﴾ حضرت محمد (ص)

﴿حَقَّقْ (اَسْر)﴾

در برابر "رشد‌پذیری" فکر مردم

عوامل ختم نبوت (رسانا و پیامبر)

۱) آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی: پایین بودن سطح درک انسان‌ها و عدم توانایی آنان در گرفتن برنامه کامل زندگی عامل تجدید نبوت‌ها شد.

آمادگی مردم در زمان نزول قرآن در سراسر دنیا و نه فقط حجاز، سبب شکوفایی علمی جهان و رویش نهضت‌های علمی بزرگ در کشورهای دیگر شد.

بلوغ فکر

در برابر تحریف بدیعی تعریف پیامبر و فرستادگان

(۲) حفظ قرآن کریم از تحریف:

۱- تلاش و کوشش مسلمانان در پرتو ۲- عنایت الهی و ۳- اهتمام پیامبر در جمع‌آوری و حفظ قرآن سبب عدم تحریف قرآن کریم شد.

پیش‌علمی
ماندگارالبرز

در برابر استمرار و پیوستگی در دعوت

(۳) وجود امام معصوم پس از پیامبر اکرم (ص):

درس ۵

مسئولیت‌های
پیامبر و امامان

تعلیم و تبیین تعالیم دینی

ادراک احکام اسلامی و تربیت

تعیین امام معصوم از طرف خداوند سبب استمرار مسئولیت‌های پیامبر، به جز دریافت وحی شد که در نتیجه جامعه کمبودی از جهت رهبری و هدایت نداشته باشد.

(۴) پویایی و روزآمد بودن دین اسلام:

عامل ماندگاری یک دین، پاسخ‌گویی به همه سؤال‌ها و نیازهای انسان‌ها در همه مکان‌ها و زمان‌ها است.

(۲) حفظ قرآن کریم از تحریف:

۱- تلاش و کوشش مسلمانان در پرتو ۲- عنایت الهی و ۳- اهتمام پیامبر در جمع‌آوری و حفظ قرآن سبب عدم تحریف قرآن کریم شد.

(۳) وجود امام معصوم پس از پیامبر اکرم (ص):

تعیین امام معصوم از طرف خداوند سبب استمرار مسئولیت‌های پیامبر، به جز دریافت وحی شد که در نتیجه جامعه کمبودی از جهت رهبری و هدایت نداشته باشد.

(۴) پویایی و روزآمد بودن دین اسلام:

عامل ماندگاری یک دین، پاسخ‌گویی به همه سؤال‌ها و نیازهای انسان‌ها در همه مکان‌ها و زمان‌ها است.

-- برخی از ویژگی‌های دین اسلام برای پاسخ‌گویی به نیازهای بشر در دوره‌های مختلف:

شیوه ابرار نیاز ثابت

اول: توجه به نیازهای متغیر، درعین توجه به نیازهای ثابت:

انسان در زندگی فردی و اجتماعی دو دسته نیاز دارد:

۱- نیازهای ثابت: نیازهایی که در همه زمان‌ها برای بشر وجود داشته است و از بین نمی‌روند. مانند نیاز به امنیت، عدالت، داد و ستد با دیگران، ازدواج و تشکیل خانواده، تعلیم و تربیت و حکومت.

۲- نیازهای متغیر: نیازهایی که از درون نیازهای ثابت پدید می‌آیند؛ روش‌ها و شیوه‌های مختلف و متغیری که انسان‌ها با گذشت زمان برای پاسخ‌گویی به نیازهای ثابت خود استفاده می‌کنند.

-- برخی از ویژگی‌های دین اسلام برای پاسخ‌گویی به نیازهای بشر در دوره‌های مختلف:

دوم: وجود قوانین تنظیم‌کننده:

دسته‌ای از قواعد و قوانین وجود دارد که به مقررات اسلامی خاصیت انطباق و تحرک داده است.

تسلط بر همه احکام و مقررات اسلامی و تحت نظر قرار دادن و کنترل احکام و مقررات مانند بازرسان عالی

مثال: روزه ماه رمضان بر هر مکلفی واجب است، اما اگر این روزه برای شخصی ضرر داشته باشد، بر او حرام می‌شود.

پیامبر اکرم (ص): لَا ضَرَرَ وَلَا ضَرَارَ فِي الْإِسْلَامِ

یکی خط است از اول تا به آخر بر او خلق جهان گشته مسافر

وظیفه پیروان پیامبران گذشته

آمدن پیامبر جدید و آوردن کتاب‌های جدید نشانگر این است که بخشی از تعلیمات پیامبر قبلی، اکنون نمی‌تواند پاسخگوی نیازهای مردم باشد.

وجود دو یا چند دین در یک زمان بیانگر ایمان نیاوردن پیروان پیامبر قبلی به آخرین پیامبر و سرپیچی از فرمان خدا و عدم پیروی از پیامبران گذشته است.

وحدت اسما و ادیان

مَنْ يَتَّبِعْ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ

قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَ مَا أُنْزِلَ إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَ إِسْمَاعِيلَ وَ إِسْحَاقَ وَ يَعْقُوبَ وَ الْأَسْبَاطِ وَ مَا أَوْتِيَ مُوسَى وَ عِيسَى وَ مَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نَفْرَقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَ نَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ

درس چهارم

معجزه جاویدان

ی سواد (اُتی بون) پیامبر م

محمد

دل رمیده ما را انیس و مونس شد

ستاره ای بدرخشید و ماه مجلس شد

به غمزه مسئله آموز صد مدرس شد

نگار من که به مکتب نرفت و خط ننوشت

وَمَا كُنْتُمْ تَتْلُوا مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخُطُّهُ بِيَمِينِكُمْ إِذَا لَارْتَابَ الْمُبْطِلُونَ

برای اثبات نبوت خود

معجزه: کارهای خارق العاده ای که پیامبران انجام می دادند و هیچ کس بدون تأیید و اذن خداوند قادر به انجام آن ها نبود.

نام گذاری در قرآن کریم: «آیت» یعنی نشانه و علامت نبوت.

نام گذاری توسط اندیشمندان اسلامی: معجزه؛ بیان گر عجز و ناتوانی سایر افراد در این امور.

پویش علمی
ماندگار البرز

تناسب معجزه هر پیامبر با زمان خود:

رواج سحر و جادو در زمان پیامبری حضرت موسی!

پیشرفت برخی شاخه‌های علم مانند پزشکی در زمان حضرت عیسی (ع)!

أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ أَنِّي أَخْلُقُ لَكُمْ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنْفُخُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُبْرِئُ الْكَلْمَةَ وَالْأَبْرَصَ وَأُحْيِي الْمَوْتَى بِإِذْنِ اللَّهِ

معجزه آخرین پیامبر خداوند: معجزه ای از جنس کتاب = قرآن کریم

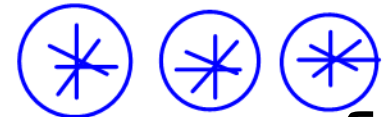
۱- ویرگی ۲- مردم آن زمان ۳- هر زمان ها [آنندگان]

تَفَقُّه
تَفَقُّه

تحدی: مبارزه طلبی قرآن در برابر شکاکان نسبت به الهی بودن این کتاب است!

پویش علمی
ماندگار البرز

آسان‌ترین راه برای غیرالهی نشان دادن اسلام و قرآن کریم: آوردن سوره‌ای مشابه یکی از سوره‌های این کتاب الهی.

سه مرحله تحدی
مرحله سوم تحدی
مرحله اول تحدی
کتابت
ده سوره
یک سوره
ابتداء بحذر
انتهای بحر
اجرای

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَاتُوا بِسُورَةٍ مِّثْلِهِ

تحدی

مرحله اول تحدی

قُلْ لِّئِنْ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنَّ عَلَى أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَ لَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا

نتیجه تحدی

جنبه‌های اعجاز قرآن کریم

۱- اعجاز **لفظی**: مخصوص کسانی که به زبان قرآن (عربی) آشنایی دارند.

رسایی تعبیر با وجود اختصار!

منع بزرگ‌سازان

زیبایی لفظی قرآن کریم سبب:

۱- نفوذ خارق العاده این کتاب آسمانی در افکار و قلوب در طول تاریخ

۲- گرویدن بسیاری از مردم به خصوص ادیبان و دانشمندان تحت تأثیر آن به دین اسلام

معنای

اعجاز محتوایی: مخصوص کسانی که با زبان عربی آشنا نیستند و از ترجمه‌ها استفاده می‌کنند.

ویژگی‌های محتوایی قرآن کریم که بیان گر عدم تراوش این کتاب از قلم هیچ اندیشمندی است، چه رسد به شخصی که قبل از آن، چیزی ننوشته و آموزشی ندیده است.

وما كنت تتلوا ... ولا تخطه

هاهنی

الف) انسجام درونی در عین نزول تدریجی: نزول بیش از شش هزار آیه نازل شده به صورت تدریجی در طول ۲۳، درباره موضوعات متنوع و دقیق تر از اعضای یک بدن

أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَا يَتَذَكَّرُونَ أَلَمْ يَكُنْ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لَوْجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا

عَمَّ انبَاء

تعریف فرهنگ: آداب و رسوم - - -

(ب) تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت

تأثیر ناپذیری قرآن از فرهنگ خرافی قبل از اسلام و مقابله با آداب جاهلی و رسوم خرافی آن و سخن گفتن از عدالت، علم، معنویت و حقوق برابر انسان‌ها.

آیه قرآن: هر کس، از مرد و زن، عمل صالح انجام دهد و اهل ایمان باشد خداوند به او حیات پاک و پاکیزه می‌بخشد.

آیات در مورد خانواده، روابط و دین‌ها را از

۷۷ بار - - -

۲۸۲ بقوه

(ج) جامعیت و همه جانبه بودن:

سخن گفتن قرآن کریم در مورد همه مسائل مهم و حیاتی انسان با وجود اینکه قرآن کریم حدود پانزده قرن پیش نازل شده.

امام باقر (ع) : خداوند آنچه را که امت تا روز قیامت به آن احتیاج دارد، در کتابش [قرآن] آورده است.

↓
امور مربوط به هدایت انسان

(د) ذکر نکات علمی بی سابقه: اشاره قرآن کریم به برخی نکات علمی که در تمام دنیای آن روز بی سابقه بود و بعدها به مرور زمان توسط دانشمندان کشف گردید.

۱- حرکت زمین: «ذلول» به شتری گفته میشود که به گونه‌ای حرکت می‌کند که سوار خود را نمی‌آزارد. تشبیه زمین به «ذلول» به خوبی به حرکت هموار و همراه با آرامش زمین اشاره دارد.

۲- انبساط جهان: نظریه انبساط جهان، یکی از مهمترین کشفیات نجومی انسان در قرن بیستم!

وَ السَّمَاءُ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَ إِنَّا لَمُوسِعُونَ

درس پنجم

مسئولیت‌های پیامبر (ص)

ترتیب سؤالات در پیامبر، بسیار مهم است

۱) دریافت و ابلاغ وحی

کاتبان وحی: نویسندگانی که به دستور پیامبر(ص) مأمور نوشتن قرآن بودند و پس از بیان وحی بلافاصله آن را می نوشتند.

حافظان وحی: افرادی که با اشتیاق، آیات قرآن را فرامی گرفتند و در سینه خود حفظ و به آن عمل می کردند.

پیش علم
ماندگار البرز

– اولین و برترین کاتب و حافظ قرآن کریم: حضرت علی (ع).

بیان احکام در فتا و ابلاغ دینی
" جزئیات احکام و مرجعیت دینی "

آموزشی توضیح

۲) تعلیم و تبیین تعالیم قرآن (مرجعیت دینی)

وظیفه تعلیم و تبیین آیات قرآن کریم، تفسیر و توضیح مفاهیم آن، بیان جزئیات احکام و قوانین و شیوه عمل کردن به آن
* بیان مصادیق "اولی الامر"

- اولین و معتبرترین مرجع علمی برای فهم عمیق آیات الهی: گفتار و رفتار پیامبر! اولین و بزرگترین معلم قرآن: پیامبر اکرم (ص)

۱) در فتا و ابلاغ دینی

۲)

هفت گزاری خدا بر مؤمنان

لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَ الْحِكْمَةَ وَ إِن كَانُوا مِن قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

تعلیم و تبیین تعالیم دینی
(مرجعیت دینی)

پیش علم
ماندگار البرز

اجرای قوانین الهی با تشکیل حکومت اسلامی (ولایت ظاهری) ولایت: سرپرستی
ولایت معنوی مضمّن ترا از ولایت ظاهری

اقدامات پیامبر(ص) برای تشکیل حکومت:

- ۱- هجرت به مدینه به محض اینکه مردم این شهر اسلام را پذیرفتند.
- ۲- پایه ریزی حکومت بر مبنای قوانین اسلام به کمک مردم آن شهر (انصار) و کسانی که از مکه آمده بودند (مهاجران)

امام باقر (ع): بَنَى الْإِسْلَامَ عَلَى خَمْسٍ عَلَى الصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَالصَّوْمِ وَالْحَجِّ وَالْوَلَايَةِ و لَمْ يَنَادِ بِشَيْءٍ كَمَا نُوْدِيَ بِالْوَلَايَةِ

دلایل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی:

الف) ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام:

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ.

معجزات

ابزار برای برقراری عدالت

عدالت = دار = برای = مساوی
عدم تبعیض

اولین شورای حکومتی و مصلحتی

دلایل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی:

ب) ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت:

طاغوت: کسانی که به مردم فرمان می دهند و قانون گذاری می کنند، در حالی که فرمان و قانونشان نشئت گرفته از فرمان الهی نیست. پذیرش حکومت «طاغوت» و انجام دستورهای وی بر مسلمانان **حرام** است.

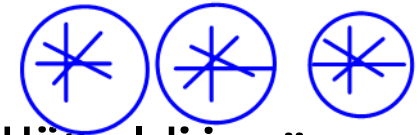
دست = ادیان
هر آنی = ادیان مسین

ایمان پذیران

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَكَّمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا

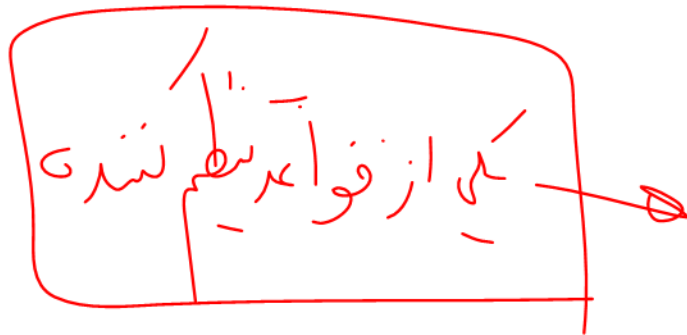

دلایل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی:

(ج) ضرورت حفظ استقلال جامعه اسلامی:

قرآن کریم از مؤمنان می‌خواهد که سلطه بیگانگان را نپذیرند و زیر بار آنها نروند؛ این حکم قرآنی را «**قاعده نفی سیل**» می‌گویند.

وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا.

راه نفوذ

ولایت معنوی رسول خدا: سرپرستی و رهبری معنوی انسان‌ها - دلیل: عبودیت و بندگی

مرتبه ای برتر و بالاتر از ولایت ظاهری، مشاهده عالم غیب و ماورای طبیعت و تصرف در عالم خلقت به اذن خداوند، آماده کردن دل‌های آماده، از طریق امداد غیبی و الهامات و مانند آن

حضرت علی (ع): روزی رسول خدا هزار باب از علم را به رویم گشود که از هر کدام، هزار باب دیگر گشوده می‌شد.

فصل / درس

امور غیبی

عصمت پیامبر اکرم (ص): محفوظ بودن از گناه و خطا

مناعت: اختار

عواقب عدم وجود عصمت پیامبر (ص)

کشف ارتباط / پاسخ کوتاه / هم و غلط

نتیجه و عاقبت	مسئولیت پیامبر (ص)
<p>۱. نرسیدن دین الهی به درستی به مردم</p> <p>۲. سلب شدن امکان هدایت از مردم</p>	<p>دریافت وحی و ابلاغ ①</p>
<p>۱. امکان انحراف در تعالیم الهی</p> <p>۲. از دست رفتن اعتماد مردم به دین</p>	<p>تعلیم و تبیین دین (مرجعیت دینی) ②</p>
<p>۱. انجام کارهایی مخالف دستورات خداوند</p> <p>۲. گمراهی مردم در اثر سرمشق گرفتن از پیامبر (ص)</p>	<p>اجرای احکام الهی (ولایت ظاهری) ③</p>

ده ۱۱ مگر

تشخیص عصمت: تشخیص توانایی مقاومت فرد در مقابل وسوسه گناه فقط توسط خداوند ممکن است.

اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ

درس نهم

پیتنوی اسوه

اسوه‌های رهبری

(۱) پیامبر اکرم (ص)

(۲) حضرت علی (ع)

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَ ذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا

سیره پیامبر اکرم در رهبری جامعه:

(۱) تلاش برای برقراری عدالت و برابری

رسول اکرم (ص): اقوام و ملل پیشین بدین سبب، دچار سقوط شدند که در اجرای عدالت، تبعیض روا می‌داشتند؛ اگر شخصی قدرتمند و صاحب نفوذ از ایشان دزدی می‌کرد رهایش می‌کردند و اگر فردی ضعیف دزدی می‌کرد وی را مجازات می‌کردند.

(۲) محبت و مدارا با مردم

پیامبر اکرم (ص): بدی‌های یکدیگر را پیش من بازگو نکنید زیرا دوست دارم با دلی پاک و خالی از کدورت با شما معاشرت کنم.

سیره پیامبر اکرم در رهبری جامعه:

(۳) سخت کوشی و دلسوزی در هدایت مردم

علاقه ایشان به نجات مردم از گمراهی- تلاش شبانه روز برای هدایت مردم و دور نشدن از آن‌ها به سبب سختی‌ها و آزارها.

آیه قرآن: رنج شما برای او سخت و دشوار است و بر هدایت شما حریص به شدت علاقه مند است.

آیه قرآن: لَعَلَّكَ بَاخِعَ نَفْسِكَ أَلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ

امام علی (ع): «پیامبر یک طیب سیار بود، برخلاف سایر طیبیان او خود به سراغ مردم می‌رفت»

پیامبر(ص): «اگر کافری در جنگ کشته شد او را مثله (تکه تکه) نکنید...»

پیامبر(ص): «اگر در بحبوحه جنگ، یکی از مشرکان خواست تا در مورد حقیقت اسلام مطالبی بداند او در پناه اسلام است تا کلام خدا را بشنود...»

(۴) مبارزه با فقر و محرومیت

پیامبر اکرم (ص): به من ایمان نیاورده است کسی که شب را با شکم سیر بخوابد و همسایه اش گرسنه باشد.

(۵) برابری و اخوت اسلامی:

رسول خدا با ارزش‌های جاهلی مبارزه کرد.

یکی از این ارزش‌ها تعصب‌های قومی و تژادی بود.

آن حضرت برتری عرب بر غیرعرب را که از سنت‌های غلط جاهلی بود، باطل کرد و هرگونه فخر و افتخار به این گونه مسائل را مذموم شمرد.

ملاک وی در تقسیم بندی، تقوای انسان ها بود و سرلوحه کار آن حضرت، این آیه شریفه بود:

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ اتِّقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ

ای مردم، همانا شما را از یک مرد و یک زن آفریدیم، و شما را اقوام و قبیله ها قرار دادیم، تا با یکدیگر انس و آشنایی یابید، بی گمان گرامی ترین شما نزد خدا با تقواترین شماست، همانا که خداوند دانای آگاه است.

رسول خدا (ص) در مدینه حکومت اسلامی را بنا کرد و به طور طبیعی، افراد پیرامون وی بیشتر از مردم مدینه و مکه بودند.

اما اگر افرادی غیرعرب، ایمان می‌آوردند و در جمع مؤمنان قرار می‌گرفتند عزت و شرافتی مانند دیگران می‌یافتند و متناسب با تواناییشان مسئولیت می‌گرفتند.

در میان صمیمی‌ترین یاران پیامبر، شخصیت‌هایی چون سلمان از ایران و بلال از حبشه به چشم می‌خورد که گویای توجه وی به همه انسان‌ها از هر تژادی بوده است.

مهم‌ترین ثمرات اخوت مسلمانان با یکدیگر،

به وجود آمدن قدرت بزرگی است که زورگویان و مخالفان با اسلام را از تجاوز به حقوق ملت‌های مسلمان باز می‌دارد و فرصت پیشرفت مسلمانان را فراهم می‌کند.

اما با کمال تأسف مشاهده می‌کنیم که در یکی دو قرن اخیر، دشمنان اسلام با یک نقشه دقیق و برنامه‌ریزی شده همبستگی مسلمانان را به دشمنی با یکدیگر تبدیل کرده و اختلافات معمولی اقوام و مذاهب اسلامی را بزرگ جلوه دادند.

یکی از نتایج زیانبار این اختلاف‌ها:

تجزیه کشورهای بزرگ اسلامی به کشورهای کوچک در سده اخیر بود تا قدرت‌های استعمارگر به راحتی بتوانند بر آنها سلطه پیدا کنند و ذخایر آنان را به تاراج ببرند.

این سیاست اکنون نیز از سوی این قدرت‌های استعماری در کشورهای منطقه در حال اجراست.

امام خمینی (ره): «ای مسلمانان جهان که به حقیقت اسلام ایمان دارید، به پا خیزید و در زیر پرچم توحید و در سایه تعلیمات اسلام مجتمع شوید و دست خیانت ابرقدرت‌ها را از ممالک خود و خزائن سرشار آن کوتاه کنید... دست از اختلافات و هواهای نفسانی بردارید که شما دارای همه چیز هستید. بر فرهنگ اسلامی تکیه کنید و با غرب و غرب زدگی مبارزه نمایید و روی پای خودتان بایستید.»

برنامه ای برای وحدت مسلمانان

۱) خود را از سایر مسلمانان دور ندانیم و برای پیشرفت جهان اسلام و پیروزی و سربلندی مسلمانان، در تمام نقاط جهان تلاش کنیم و به این سخن پیامبرگرامی توجه کامل داشته باشیم که فرمود: «مَنْ أَصْبَحَ وَ لَمْ يَهْتَمْ بِأُمُورِ الْمُسْلِمِينَ فَلَيْسَ بِمُسْلِمٍ»

کسی که صبح کند و در اندیشه رسیدگی به سایر مسلمانان نباشد، مسلمان نیست.

۲) از اهانت و توهین به مقدسات سایر مسلمانان خودداری کنیم.

کسانی که می‌خواهند مسلمانان را با هم دشمن کنند، با استفاده از همین توهین‌ها، بذر دشمنی را میان مسلمانان می‌کارند و در موقع مناسب، محصول آن را درو می‌کنند تا به هدف خود برسند.

برنامه ای برای وحدت مسلمانان

(۳) از مظلومان در تمام نقاط جهان، با روش‌های درست دفاع کنیم و برای رهایی آنان از ظلم بکوشیم و به این سخن رسول خدا (ص) به خوبی عمل کنیم که فرمود: «هرکس فریاد دادخواهی مظلومی را که از مسلمانان یاری می‌طلبد بشنود، اما به یاری آن مظلوم برخیزد، مسلمان نیست.»

(۴) اعتقادات خود را با دانش و استدلال، اعتلا و ارتقا ببخشیم تا بتوانیم با دیگر مسلمانان براساس معرفت و استدلال سخن بگوییم و اعتقادات خود را به نحو صحیح و بدون نزاع و ناسزاگویی بیان کنیم.

دفاع منطقی از اعتقادات، نه تنها سبب تفرقه و جدایی نمی‌شود، بلکه دل‌ها را به یکدیگر نزدیک می‌کند.

برنامه ای برای وحدت مسلمانان

پویش علمی
ماندگارالبرز

۵) کسانی را که به ظاهر، خود را مسلمان می نامند، ولی با دشمنان اسلام دوستی می ورزند، بشناسیم و فریب برنامه های آنان را نخوریم.

روش این گروه ها چنین است که دشمنان اسلام مانند صهیونیست ها را دوست و برخی مسلمانان را دشمن معرفی می کنند؛

به طوریکه مردم عادی به تدریج با دشمنان واقعی اسلام دوستی کنند و با گروهی از مسلمانان، دشمنی ورزند.